

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.2.68.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie poselskie nr 2986 Pani Posłanki Pauliny Matysiak, w sprawie nierównego traktowania osób z niepełnosprawnościami w procedurze przyznawania świadczenia wspierającego oraz nieujawnionych wytycznych przekazanych wojewódzkim zespołom do spraw orzekania o niepełnosprawności WZON)", proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W aktualnym stanie prawnym przepisy oraz standardy dotyczące ustalania potrzeby wsparcia i jej poziomu, a także szczegółowy sposób postępowania przy wydawaniu decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.) i przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia (Dz.U. z 2023 poz. 2581). Wskazane regulacje ustalają obowiązujące wzorce prawidłowego postępowania w sprawach o wydanie decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, zaś składy oceniające w Wojewódzkich Zespołach do spraw Orzekania o Niepełnosprawności zobowiązane są do ich przestrzegania.

Zgodnie z treścią art. 4b ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych potrzeba wsparcia jest następstwem braku bądź utraty autonomii fizycznej, psychicznej, intelektualnej lub sensorycznej. Przy ustaleniu potrzeby wsparcia bierze się pod uwagę - adekwatnie do wieku oraz niepełnosprawności fizycznej, psychicznej, intelektualnej lub sensorycznej - zdolność danej osoby do samodzielnego wykonywania określonych czynności związanych z obszarami codziennego funkcjonowania oraz rodzaj wymaganego przez nią wsparcia, uwzględniając przy tym czas niezbędny tej osobie do ich wykonania, a także konieczność wsparcia ze strony innej osoby lub technologii wspomagającej. Oceny poziomu potrzeby wsparcia dokonują złożone ze specjalistów składy ustalające poziom potrzeby wsparcia. Parametrem wyrażającym miarę niezbędnej pomocy osobie jest ustalany (zgodnie z art. 4b ust. 3 wskazanej ustawy) w wartościach punktowych, w skali od 0 do 100 punktów, poziom potrzeby wsparcia. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia skład ustalający, w jednym miejscu i czasie, określa (wykorzystując formularz ustalania poziomu potrzeby wsparcia dla osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności) poziom potrzeby wsparcia osoby zainteresowanej na podstawie: obserwacji, wywiadu bezpośredniego oraz oceny jej funkcjonowania i informacji wskazanych w „kwestionariuszu samooceny trudności w zakresie wykonywania czynności związanych z funkcjonowaniem”.

Potrzebę wsparcia ustala się w odniesieniu do 32 precyzyjnie zdefiniowanych w rozporządzeniu czynności, związanych z obszarami codziennego funkcjonowania, których

listę opracowano w oparciu o składnik drugi „Aktywności i uczestniczenie” Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Przepis § 11 ust. 4 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia stanowi, że dla każdej czynności związanej z obszarami codziennego funkcjonowania – jeżeli osoba nie ma zdolności do samodzielnego jej wykonania – określa się rodzaj wymaganego wsparcia i jego częstotliwość, do których przypisana jest określona wartość punktowa. Zgodnie natomiast z § 11 ust. 9 przywołanego rozporządzenia ustalenie poziomu potrzeby wsparcia w odniesieniu do danej czynności związanej z obszarami codziennego funkcjonowania dokonywane jest w oparciu o algorytm przewidujący, iż wartość punktową potrzeby wsparcia dla każdej takiej czynności ustala się jako iloczyn współczynnika określającego zdolność do samodzielnego jej wykonywania, rodzaju wymaganego wsparcia, współczynnika częstotliwości wymaganego wsparcia i wartości przypisanej do danej czynności. Ostatecznie poziom potrzeby wsparcia określa wartość punktowa stanowiąca sumę 25 najwyższych iloczynów ustalonych dla czynności związanych z obszarami codziennego funkcjonowania.

Standardy ustalania poziomu potrzeby wsparcia są jednakowe dla wszystkich osób ubiegających się o wydanie decyzji w tej sprawie. Postępowania nie są prowadzone uznaniowo ani dowolnie, zaś rozstrzygnięcia podejmuje się w oparciu o aktualny stan faktyczny, dotyczący funkcjonowania osoby ocenianej. W ocenie poziomu potrzeby wsparcia uwzględniane są wszystkie aspekty funkcjonowania osoby z niepełnosprawnościami i wszystkie rodzaje niepełnosprawności (fizyczna, psychiczna, intelektualna i sensoryczna).

Trzeba podkreślić, że ustalony poziom potrzeby wsparcia odnosi się do potrzeby pomocy będącej następstwem braku lub utraty autonomii osoby zainteresowanej, czego powodem jest naruszona sprawność organizmu, a nie do wsparcia, którego potrzebę uzasadnia wiek danej osoby. Rozporządzenie w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia szczegółowo określa w rozdziale drugim standardy dotyczące związanych z tym procedur i czynności. Rodzaje wymaganego wsparcia określono w § 11 ust. 5 ww. rozporządzenia. Należy wskazać, że ustalenie rodzaju wsparcia – w odniesieniu do danej czynności związanej z obszarami codziennego funkcjonowania – może nastąpić tylko po spełnieniu przesłanek kwalifikacji do danego rodzaju wymaganego wsparcia.

W związku z koniecznością zapewnienia należytej realizacji zadań związanych z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych – działając na podstawie art. 6c ust. 2a pkt 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – przekazał 11 grudnia 2024 r. do przewodniczących Wojewódzkich Zespołów do spraw Orzekania o Niepełnosprawności wytyczne dla specjalistów do spraw ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

Informuję, że aktualnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są prace związane z przeglądem stosowania przepisów ustawy i standardów, o których mowa w art. 4b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także przepisów wydanych na podstawie art. 6b⁶ ust. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a ponadto procedur postępowania w sprawach dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

W Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych monitorowany jest proces wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia, organizowane są też szkolenia członków wojewódzkich zespołów orzecznich w zakresie stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia tak, aby podejmowane w tym zakresie czynności były wykonywane z zachowaniem najwyższych standardów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Maja Nowak

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/